

Д/Р
15611

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра французької філології

Дипломна робота

бакалавра (СД)

на тему: **Мовні засоби вираження іронії у творі О. Ман'ї**

"Dessine-moi un Parisien"

"Language means of irony expression in work of O. Magny "Dessine-moi un Parisien"

Виконала: студентка денної форми навчання
напрямку підготовки 6.020303 Філологія

СУШИНА Даріна Вячеславівна

Керівник к. філол. н., доцент
МАРІНАШВІЛІ М.Д.

Рецензент: д. філол. н., професор
КАРПЕНКО О.Ю.

Рекомендовано до захисту:

Протокол засідання кафедри

№ 11 від 16.05.2017 р.

Захищено на засіданні ЕК № 5

протокол № 26 від 20.06.2017 р.

Оцінка відмінно / A / 96
(за 4-х бальною шкалою, за шкалою ECTS, бал)

Завідувач кафедри

Марінашвілі М.Д.

Голова ЕК Марінашвілі М.Д.

Одеса – 2017

429609

ЗМІСТ

ВСТУП..... 3

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ 6

1.1. Поняття стереотипу..... 6

1.2. Проблема категорії іронії у сучасній лінгвістиці..... 8

РОЗДІЛ 2. ЛЕКСИЧНІ ТА СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ТВОРЕННЯ ІРОНІЇ У
ТВОРІ О. МАН'І "DESSINE-MOI UN PARISIEN" 12

2.1. Структурно-композиційна організація твору О. Ман'ї 12

2.2. Лексичні засоби творення іронії у творі О. Ман'ї..... 14

2.3. Стилiстичні засоби творення іронічної модальності у книзі О. Ман'ї 24

ВИСНОВКИ..... 34

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ 38

ВСТУП

Наша дипломна робота присвячена вивченню мовних засобів творення іронії у творі Олів'є Ман'ї "Dessine-moi un Parisien".

Зі стародавніх часів іронія була одним з найяскравіших способів вираження дійсності, вона збагачує мовлення людини та допомагає повною мірою висловити ті почуття, що він переживає. У літературознавчих енциклопедичних словниках іронія трактується як стилістичний засіб і як форма комічного, хоча на сучасному етапі розвитку науки низка вчених збігається у думці, що іронія – це також і своєрідне бачення світу.[17, с. 125].

Останнім часом інтерес до іронії та причин її використання значно зріс. Так, Н.Ф. Непийвода вважає іронічність "ознакою часу", що наприкінці ХХ століття проникла в усі сфери суспільного життя, але серед її причин називає насамперед інформаційний вибух, з одного боку, і обмежену здатність людини переробити величезний потік інформації – з другого [28, с. 137].

Іронія обумовлена у першу чергу певною інтенцією автора висловити своє ставлення до дійсності побічним, опосередкованим шляхом; відсторонитися від зображуваної ситуації, поглянути на неї з боку, тобто оцінити її, фактично, формально не роблячи цього; інакше кажучи, прагненням сховати якнайглибше модальність вислову.[33]

Прийому авторської іронії, центральному об'єкту нашого дослідження, присвячені численні роботи, як в лінгвістиці (С.І. Походня [33], А.О. Горностаєва [11], Б. Дземидок [12]), так і в інших галузях гуманітарних знань (О.Г. Петрова [31], О.С. Романов [38]), що свідчить про значущість та важливість цього явища. Також варто виділити роботи таких вчених, як Ю.Б. Борєєва [8], О. П. Єрмакової [13], А.В. Розсохи [37], К.В. Охримовича [29] та В. Є. Жарова [15], де поняття іронії визначалося ними у контексті конкретно стилістики.

Кажучи про засоби творення іронії, варто, перш за все згадати про їх різноманіття. Іронія може творитися ледве не з усіма можливими та відомими мовними засобами, а найчастіше те чи інше висловлювання стає іронічним лише завдяки правильно підбраному контексту. [35, с. 128].

Мета дипломної роботи – дослідити лексико-стилістичні засоби творення іронічної модальності при описі стереотипу парижанина у книзі Олів'є Ман'ї "Dessine-moi un Parisien".

Для досягнення цієї мети було вирішено такі конкретні **завдання**:

- проаналізовано погляди на поняття стереотипу та категорію іронії, які існують в сучасній лінгвістиці;
- здійснено тематичну класифікацію лексики;
- виявлено і проаналізовано лексичні та стилістичні засоби творення іронічної модальності у книзі О. Ман'ї.

Об'єкт дослідження – іронічна модальність твору Олів'є Ман'ї "Dessine-moi un Parisien".

Предметом роботи є лексичні та стилістичні засоби, що формують іронічний тон при створенні стереотипу.

Вибір теми дослідження пояснюється значним інтересом до творчості цього непересічного, хоча й не всесвітньо відомого автора, адже в аналізі твору Олів'є Ман'ї розглядається не тільки лінгвістичний, але й культурологічний аспект.

В роботі використано такі загальнонаукові та лінгвістичні **методи аналізу**: описовий, компонентний, інтерпретативний, контекстуальний, стилістичний.

Актуальність роботи виконаного дослідження зумовлена тим, що твір "Dessine-moi un Parisien", що перекладається як "Намалюй мені парижанина", увібрав в себе всі характерні риси прийому іронії, певну квінтесенцію іронічних виразів, описів та висловлювань, які являють собою багатий матеріал для дослідження, незважаючи на невеликий об'єм твору.

Головна мета та завдання цього дослідження визначили її **структуру**:

робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаної літератури.

У вступі обґрунтовується актуальність теми, формулюється мета, завдання, вказуються джерела та матеріал дослідження та наводиться структура дипломної роботи.

У першому розділі – "Теоретичні передумови дослідження" – розглядаються загальнотеоретичні проблеми поняття іронії та стереотипу, визначаються основні поняття та терміни, які використовуються у роботі. Також надається аналіз визначень "іронія" та "сатира", їх порівняння між собою та випадки їх вживання.

У другому розділі – "Лексичні та стилістичні засоби творення іронії у творі О. Ман'ї *"Dessine-moi un Parisien"*" – розглянуто структурно-композиційну організацію твору О. Ман'ї, а також виявлено й вивчено лексичні та стилістичні засоби, що сприяють створенню іронічної модальності при описи стереотипної поведінки парижан.

У висновках наведено основні результати проведеного дослідження.

ВИСНОВКИ

Об'єктом нашого дослідження є мовні засоби творення іронії у книзі О. Ман'ї "Dessine-moi un Parisien" – паперовій версії однойменного блогу. Книга належить до жанру нон-фікшн, тобто документальної прози, оскільки вона висвітлює не тільки події та явища певного середовища, але й психологічний образ його представників. Книга є прикладом самобутнього поєднання країнознавчих описів та елементів авторського стилю з коментарями іронічного характеру.

Всього у книзі 68 розділів. Їх можна розподілити на вісім категорій за тематикою, а саме: відпочинок, їжа, стиль, мовленнєві особливості, характер, стосунки та ставлення, маленькі слабкості, освіта. До кожної категорії входять 1-2 розділи з книги. В результаті більш детального аналізу деяких розділів ми дійшли таких висновків.

У розділі LE CARMEL AU BEURRE SALE (категорія "*Їжа*") автор іронізує з бажання парижанина здатися більш чуттєвим та "не таким як усі". У розділі LE VERLAN (категорія "*Мовленнєві звички*") присутня схожа думка про бажання "несхожості", яка пояснює інтерес парижанина до видозміненої мови, тобто "верланів".

О. Ман'ї у розділах LES SUSHIS (категорія "*Їжа*"), LE SKI (категорія "*Відпочинок*") та LES GRANDES ECOLES (категорія "*Освіта*") робить акцент на прагнення парижан до так званої "крутості", до досягнення зовнішнього блиску будь-якою ціною та страху вразити своє самолюбство у разі втрати тієї самої "крутості", будь це неможливість споживати суші, поїхати до гірськолижного курорту або вчитися у вищій школі.

У розділах LES CHAUSSETTES BLANCHES та LA BARBE DE TROIS JOURS (обидва з категорії "*Стиль*") автор глузує з певних стильових штампів мешканців Парижу, а також їх уявлень про те, як повинні або не повинні виглядати інші. У розділі PARLER ANGLAIS (категорія "*Мовленнєві звички*") парижанин виступає таким самим "фанатиком", але у

питаннях моди мовленнєвої.

Розділи LA NEIGE (категорія "*Маленькі слабкості*"), SE PLAINDRE, LES SERVEURS (обидва з категорії "*Характер*") викривають схильність парижан до "хронічної" незадоволеності життям, зневаги до простих радощів та боязні виглядати занадто несерйозними навіть у зворушливі для них моменти. В останньому автор також підкреслює небажання парижанина проявити трохи менше неввічливості, буркотливості та зверхності стосовно іншої людини.

Як показало дослідження, найчастіше у книзі О. Ман'ї вживаються такі іронічно-сатиричні прийоми як:

- імпліцитна іронія, де насмішка стосується типового образу, а не з певної людини;
- іронія протиставлень, коли, глузуючи з негативної риси, автор видає її за протилежну – позитивну;
- вживання оксиморону для посилення ефекту абсурду;
- використання варваризмів та жаргону для надання більшої сатиричності тому чи іншому визначенню.

Аналіз стилістичних засобів творення іронії у книзі О. Ман'ї показав, що один з найпоширеніших у книзі стилістичних прийомів – *метафора* – зустрічається у різних формах. Наприклад, **синестезія** – тип метафори, що не тільки наділяє предмет формою та вмістом, але й активізує почуття читача на фізичному рівні. Приклади синестезії спостерігаємо у розділах "HUILE D'OLIVE", "LE JEAN", "ORGUE DE BARBARIE", "LE CINEMA LE DIMANCHE". Метафора є експлікатором іронії в частині "Їжа", що містить метафору-персоніфікацію, за якої стравам надаються людські якості та характеристики. У досліджуваних розділах присутні інші форми метафор, найчастіше предикативна.

Іншим засобом експлікації іронічного смислу є *порівняння* – троп, що полягає "в уподібненні одного предмета іншому на підставі загальної

ознаки". У дослідженому тексті порівняння, що передають іронічний смисл, є різноманітними та багатограними.

Не менш актуальним виразником іронічного смислу у книзі Олів'є Ман'ї є **гіпербола**, що полягає у свідомому перебільшенні, яке посилює виразність та яке надає висловлюваному емоційний характер. Один з найяскравіших прикладів гіперболи наведено у розділі "LES AMERICAINS", де з боку французів можна почути найрізкіші вирази щодо американців стосовно їх низького рівня культури та дурного характеру.

Іронія автора реалізується щодо нетерпимого та зухвалого ставлення парижан до мешканців Америки, які водночас є гарячими шанувальниками культури Нью-Йорку (розділ "NEW YORK").

Алюзії – посилання на історичні, літературні, міфологічні, біблійні та побутові факти – також проявили себе своєрідними виразниками іронічного смислу в аналізованому тексті. Іронічні алюзії виявлено у розділах "PORTER DU NOIR", "LE CINEMA LE DIMANCHE", "LE CAFE GOURMAND", "NEW YORK".

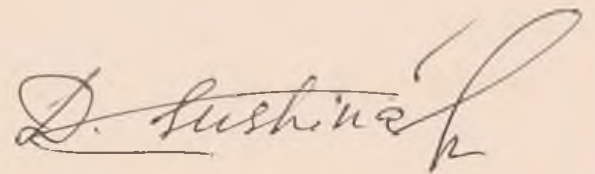
Крім того, автор використовує **зевгму**, яка є відношенням одного слова одночасно до двох інших у різних смислових планах.

Актуалізатором іронії у книзі О. Ман'ї є також прийом **хіазму**, який полягає у зворотному паралелізмі, коли порядок слів в одному реченні копіює порядок слів іншого речення у зворотному порядку. Семантичною домінантою є переважно друге речення, що несе основне функціональне навантаження.

Антитеза – прийом логічного протиставлення за умови його емоційного забарвлення, також служить у книзі Ман'ї творенню іронічної модальності. У деяких випадках завдяки антитезі спостерігається гра значеннями, де слово або вираз можуть мати дві протилежні смислові конотації.

Крім наведених вище стилістичних прийомів, О. Ман'ї використовує також рідкіші прийоми, а саме: епіфору; гомеотелевтон; паратак西斯; парцеляцію; епанодос; антеізагогу.

На наш погляд, дана робота може допомогти тим, хто вивчає французьку мову та сучасну французьку літературу, оскільки уся лексика та літературні прийоми, наведені в ілюстративному матеріалі, переведені та пояснені, що значно покращує сприйняття інформації. Крім того, зібраний матеріал можна використати при викладанні курсу стилістики, лексикології або лінгвокраїнознавства.

A handwritten signature in cursive script, reading "D. Lushina". The signature is written in dark ink on a light-colored background.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Акбутина А.С. Использование стилистических приемов преувеличения и преуменьшения в целях выражения иронии в языке немецкой прессы / А. С. Акбутина // Вестник Башкирского ун-та. – 2011. – Т. 16, № 3. – С. 275-278.
2. Алефиренко Н.Ф. Лингвокультурология. Ценностно-смысловое пространство языка: учеб. пос. / Н.Ф. Алефиренко. – М.: Флинта, 2010. – 288 с.
3. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка / И.В. Арнольд. – М.: Просвещение, 1990. – 300 с.
4. Арутюнова Н.Д. Метафора и дискурс / Н.Д. Арутюнова // Теория метафоры. – М.: Прогресс, 1990. – С. 5-32.
5. Арутюнова Н.Д. Типы языковых значений. Оценка. Событие. Факт / Н.Д. Арутюнова. – М.: Наука, 1988. – 345 с.
6. Багдасарян М.А. Языковые средства выражения иронии в современном французском языке: автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук: спец. 10.02.05 "Романские языки" / М. А. Багдасарян. – М., 1969. – 26 с.
7. Бергельсон М. Лингвистический анализ стереотипов: баланс между текстом и смыслом / М. Бергельсон, А. Некрасова // Компьютерная лингвистика и интеллектуальные технологии по материалам ежегодной Международной конференции Диалог (2010). – Т. 8. – М.: Изд-во РГГУ, 2010. – С. 30-35.
8. Бореев Ю.Б. О комическом / Юрий Борисович Бореев. – М.: Искусство, 1957. – 232 с.
9. Гальперин И.Р. Стилистика английского языка / И. Р. Гальперин. – М.: Высшая школа, 1981. – 316 с.

10. Гомлешко Б.А. Прагматические функции иронии в тексте Б.А. Гомлешко // Вестник Адыгейского государственного университета. – 2008. – № 3. – С. 11-13.
11. Горностаева А.А. Ирония в английской и русской коммуникативных культурах: автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук: спец. 10.02.20 "Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание" / А.А. Горностаева. – М., 2013. – 24 с.
12. Дземидок Б. О комическом / Богдан Дземидок / Пер. с польского. – М.: Прогресс, 1974. – 223 с.
13. Ермакова О.П. Ирония и ее роль в жизни языка / О.П. Ермакова. – 2-е изд., стереотип. – М.: Флинта, 2011. – 202 с.
14. Єрмоленко І. Засоби творення іронічних смислів у "Сазі про Малосена" Даніеля Пеннака / Інеса Єрмоленко Науковий Вісник Херсонського державного університету. Серія Лінгвістика. – 2011. – Вип. 15. – С. 186-190.
15. Жаров В.Е. Прагматический аспект стилистических средств выражения иронии в синтагматике (на материале пьес франкоязычных авторов 80-90 гг. XX века): автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук: спец. 10.02.05 "Романские языки" / В. Е. Жаров. – М., 1997. – 16 с.
16. Заболотнева О.Л. Лингвокогнитивные средства выражения иронии в художественном дискурсе (на примере произведений С. Ахерн) / О.Л. Заболотнева // Вестник Челябинского государственного университета. Филология. Искусствоведение. – 2013. – № 24 (315), вып. 82. – С. 84-88.
17. Иваненко Т.И. Лингвокогнитивный анализ в авторском диалогическом дискурсе романа "Ярмарка тщеславия" У.М. Теккерея: автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук: спец. 10.02.04 "Германские языки" / Татьяна Ивановна Иваненко. – М., 2011. – 22 с.
18. Иванова И.Н. Ирония в поэзии русского модернизма (1890-1910 гг.) / И.Н. Иванова. – Ставрополь: Изд-во СГУ, 2006. – 422 с.

- 19.Ильинова Е.Ю. Стилистический аспект семантической модуляции значения слова в ироничном контексте / Елена Юрьевна Ильинова // Вестник Волгоградского гос. ун-та. – 2013. - № 3. – С. 40-47.
- 20.Кагановская Е. М. Ирония как средство создания речевой установки в художественном тексте (на материале произведений Марселя Эме): автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук: 10.02.05 "Романские языки" / Елена Марковна Кагановская. – К., 1992. – 18 с.
- 21.Кларк С. Боже, спаси Францию! Наблюдая за парижанами (A Year in the Merde) / Стефан Кларк. – М.: Рипол Классик, 2010. – 162 с.
- 22.Кухаренко В.А. Интерпретация текста / Валерия Андреевна Кухаренко. – М.: Просвещение, 1988. – 192 с.
- 23.Липпман У. Общественное мнение / Уолтер Липпман; пер. с англ. Т.В. Барчунова, под ред. К.А. Левинсон, К. В. Петренко. – М.: Институт Фонда "Общественное мнение", 2004. – 384 с.
- 24.Мадариага С. де. Англичане, французы, испанцы / Сальвадор де Мадариага / Пер. с англ. А.В. Говорунова. – СПб.: Наука, 2003. – 240 с.
- 25.Мощева С.В. Полифункциональный характер речевого акта иронии / С.В. Мощева // Вестник ЮУрГУ. Серия "Лингвистика". – 2016. – Т. 13, №4. – С. 53-56.
- 26.Муравьёв В.С. Документальная литература / В.С. Муравьёв // Краткая литературная энциклопедия. — М.: Советская энциклопедия, 1978. — С. 280-282.
- 27.Мухина Ю.Н. Моделирование когнитивных контекстов вербальной иронии (на материале русского и английского языков) / Ю.Н. Мухина // Известия Саратовского ун-та. Новая серия. Серия Филология. Журналистика. – 2012. – Вып. 4, т. 12. – С. 21-25.
- 28.Мухина Ю.Н. Средства репрезентации иронии в художественном тексте (на материале русского и английского языков): автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук: спец. 10.02.19 "Теория языка" / Мухина Юлия Николаевна. – Саратов, 2006. – 20 с.

- 29.Непийвода Н.Ф. Стилiстичний аспект масової комунікації / Н.Ф. Непийвода // Наукові записки Інституту журналістики. – Том V. – Факультет соціології та психології. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2004. – С. 133-140.
- 30.Охримович К.В. Ирония и принцип вежливости в английских диалогах: автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук: спец. 10.02.04 "Германские языки" / К.В. Охримович. – Уфа, 2004. – 21 с.
- 31.Петрова О.Г. Ирония и разные типы комического в художественном тексте / О.Г.Петрова // Rozwoj Nauk Humanistycznych: materialy miedzunarodowej Naukowi-Praktycznej Conferencji, 27.02-29.02.2012, Poznan. – Познань, 2012. – С. 61-70. – Режим доступа: <http://конференция.com.ua/pages/view/349>
- 32.Петрова О.Г. Типы иронии в художественном тексте: концептуальная и контекстуальная ирония / О.Г.Петрова // Известия Саратовского университета. Новая серия. Сер.: Филология. Журналистика. – 2011. – Т. 11, вып. 3. – С. 25-30.
- 33.Петросова Ю.Л. Языковое поведение и французский менталитет (на материале современного французского языка) / Ю.Л.Петросова // Вестник Московского гос. лингвистического ун-та. – 2009. – Вып. 566. – С. 74-88.
- 34.Походня С.И. Языковые средства и виды реализации иронии / С.И Походня. – К.: Наукова думка, 1989. – 128 с.
- 35.Пчелинцева М.А. Ирония как форма языковой оценки в творчестве русских писателей-эмигрантов // Современные проблемы науки и образования. – 2010. – № 6 – С. 106-110. – Режим доступа: www.science-education.ru/94-4564.
- 36.Разинкина Н.М. Функциональная стилистика английского языка / Н.М. Разинкина. – М.: Высшая школа, 1989. – 136 с.

37. Розсоха А.В. Ирония: история изучения и способы текстовой реализации / А.В. Розсоха // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2010. – №2 (189). – С. 125-130.
38. Романов А.С. Языковые средства экспликации этнических стереотипов в картине мира американских военнослужащих: Дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук: спец. 10.02.19 "Теория языка" / Александр Сергеевич Романов. – М., 2015. – 215 с.
39. Русское и французское коммуникативное поведение. Вып. 1 / Под ред. И.А. Стернина, Р.А. Ермаковой. – Воронеж: Изд-во "Истоки", 2002. – 136 с.
40. Сафонова Е.В. Формы, средства и приёмы создания комического в литературе / Е.В. Сафонова // Молодой ученый. – 2013. – № 5. – С. 474-478. – Режим доступа: <http://www.moluch.ru/archive/52/6970/>
41. Семенов И.А. Ирония как категория культуры / Илья Александрович Семенов // Аналитика культурологи. – 2007. – Вып 7. – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/ironiya-kak-kategoriya-kultury>
42. Слепцова М.А. Ирония как косвенный речевой акт отрицательной оценки: автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. н.: спец. 10.02.05 "Романские языки" / Мария Александровна Слепцова. – Санкт-Петербург, 2008. – 19 с.
43. Смирнова С.И. Особенности реализации иронии в описательном и повествовательном типах речи / С.И.Смирнова // Вестник Иркутского гос. лингвистического ун-та. – 2012. – Вып. 4 (25). – С. 284-289.
44. Смирнова С.И. Психофизиологический аспект реализации иронии в описании-портрете // Современные проблемы науки и образования. – 2013. – № 6. – Режим доступа: www.science-education.ru/113-11151.
45. Тер-Минасова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация / С.Г. Тер-Минасова. – М.: Слово, 2000. – 624 с.
46. Третьякова Е. Ирония в структуре художественного текста / Елена Третьякова // Relga. – 2001. – № 19 (73). Режим доступа:

- <http://www.relga.ru/Environ/WebObjects/tgu-www.woa/wa/Main?textid=443&level1=main&level2=articles>
47. Фуллье А. Психология французского народа. – Изд-во Ф. Павленкова, СПб., 1899. – Режим доступа: <http://www.magister.msk.ru/library/philos/fullier1.htm>
48. Хованская З.И. Стилистика французского языка / З.И. Хованская. – М.: Высшая школа, 1984. – 344 с.
49. Хованская З.И. Принципы анализа художественной речи и литературного произведения / З. И. Хованская. – Саратов, 1975. – 429 с.
50. Христианова Н.В. Роль национально-культурных стереотипов в процессе межкультурной коммуникации / Н.В. Христианова, Н.Я. Чуб // Актуальные вопросы теории и практики филологических исследований: Материалы III Междунар. научно-практ. конф. (25-26 марта 2013 г.). – Прага: Vědecko vydavatelské centrum "Sociosféra-CZ", 2013. – С. 151-153.
51. Чугунекова Г.Н. Ирония и сатира как типы поэтического смысла (на материале современной англоязычной поэзии): автореф. дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук: спец. 10.02.04 "Германские языки" – СПб., 2007. – 24 с.
52. Шаова О.А. Россия и Франция: национальные стереотипы и их метафорическая репрезентация (на материале французских газет в сопоставлении с российскими): дис. на соискание ученой степени канд. филол. наук: спец. 10.02.20 "Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание / Оксана Александровна Шаова. – Екатеринбург, 2005. – 210 с.
53. Япп Н. Эти странные французы / Н. Япп, М. Сиретт. – Режим доступа: <http://www.litru.ru/?book=82193&description=1>
54. Les Français. Mentalités et Comportements / Nelly Mauchamp, Béatrice de Peyret. – Paris: Clé international, 1995. – 159 p.
55. Mauchamp N. Les Français / Nelly Mauchamp. – P.: Le Cavalier Bleu, 2006. – 128 p.

56. Nadeau J.-B. Les Français aussi ont un accent: mésaventures anthropologiques d'un Québécois en Vieille-France / Jean-Benoît Nadeau. – P.: Payot, 2004. – 313 p.
57. <http://yulbaba.com/jai-vu-jai-lu/dessine-moi-un-parisien-parigote-or-not-quizz-de-lete.html>
58. Smouchtchynska I. Stylistique des figures: les figures: Les tropes / I. Smouchtchynska. – Kiev: Centre d'édition et de polygraphie "Université de Kiev", 2008. – 206 p.
59. Smouchtchynska I. Stylistique des figures: les figures non-tropiques / I. Smouchtchynska. – Kiev: Logos, 2010. – 312 p.

Лексикографічні джерела

60. Розенталь Д. Э. Справочник по русскому языку. Словарь лингвистических терминов / Д. Э. Розенталь, М. А. Теленкова. – М.: Издательство Оникс: ООО Изд-во "Мир и Образование", 2008. – 624 с.
61. Словарь лингвистических терминов / О. С. Ахманова. – М.: Изд-во "Советская энциклопедия", 1966. – 607 с.

Джерела фактичного матеріалу

1. Magny O. Dessine-moi un Parisien / Olivier Magny. – Paris: Éditions 10/18, 2010. – 238 p.

Resumé

L'objet de la présente recherche sont les procédés linguistiques de l'ironie dans le livre d'Olivier Magny "Dessine-moi un Parisien", version papier de son blog, appartenant au genre non-fiction. Dans des textes courts et mordants l'auteur traite tous les codes de la vie en la capitale.

Le livre étudié contient 68 chapitres. On peut les classer en huit catégories selon les sujets traités, notamment: repos, aliments, style, habitudes langagières, caractère, relations et attitudes, petites faiblesses, éducation. Chaque catégorie inclut 1-2 parties du livre.

Dans le chapitre LE CARAMEL AU BEURRE SALE (catégorie "*Aliments*") l'auteur ironise sur le désir du Parisien de paraître plus sensible et pas-comme-les-autres. Dans le chapitre LE VERLAN (catégorie "*Habitudes langagières*") on observe la même pensée sur la tendance à l'originalité ce qui explique l'intérêt du Parisien pour le verlan.

Dans les chapitres LES SUSHIS (catégorie "*Aliments*"), LE SKI (catégorie "*Repos*") et LES GRANDES ECOLES (catégorie "*Education*") O. Magny met un accent sur l'aspiration des Français à la soi-disant "coolitude", à l'obtention d'une brillance extérieure à tout prix et sur la peur de frôler son amour-propre dans le cas de sa perte, que ce soit l'impossibilité de consommer des sushis, d'aller au ski ou faire ses études dans une grande école.

Dans les chapitres LES CHAUSSETTES BLANCHES et LA BARBE DE TROIS JOURS (catégorie "*Style*") l'auteur se moque des clichés de style des Parisiens ainsi que de leur avis sur la manière de s'habiller des autres. Dans le chapitre PARLER ANGLAIS (catégorie "*Habitudes langagières*") le Parisien fait preuve du même fanatisme mais en question de la mode d'expression.

Les chapitres LA NEIGE (catégorie "*Petites faiblesses*"), SE PLAINDRE, LES SERVEURS (catégorie "*Caractère*") dévoilent la susceptibilité des Parisiens à l'insatisfaction chronique de la vie, la méfiance des petites joies simples et la peur d'avoir l'air léger même dans les moments les plus touchants pour eux. Enfin O. Magny souligne l'absence de volonté du Parisien d'exprimer un peu moins de

l'impolitesse, d'humeur maussade et d'arrogance envers autrui.

Les plus fréquentes dans le livre de Magny sont deux types d'ironie, à savoir: l'ironie implicite, ou raillerie, qui concerne une image type et non une personne définie et l'ironie d'opposition lorsqu'en se moquant d'un trait négatif l'auteur le fait passer pour l'opposé, c'est-à-dire positif.

L'analyse des moyens stylistiques de l'ironie dans le livre d'Olivier Magny a montré que *la métaphore*, un des procédés les plus fréquents, se présente sous les formes diverses. Par exemple, on voit l'emploi de la synesthésie dans les chapitres "HUILE D'OLIVE", "LE JEAN", "ORGUE DE BARBARIE", "LE CINEMA LE DIMANCHE". Par ailleurs, la métaphore-personnification comme explicateur d'ironie est utilisée dans la catégorie "Aliments" où l'auteur attribue à des plats des qualités et des caractéristiques humaines.

Un autre moyen fréquent d'explication du sens ironique dans le livre de Magny est la *comparaison*.

L'hyperbole exprime également la modalité ironique. On la voit dans le chapitre "LES AMERICAINS" montrant l'attitude des Parisiens envers les Américains et surtout leur niveau de culture générale et leur sottise. L'ironie de l'auteur concerne l'attitude intolérante et arrogante des Parisiens envers les habitants des Etats-Unis et en même temps ceux-là se manifestent comme admirateurs ardents de la culture new-yorkaise (chapitre "NEW YORK").

Outre cela, dans le livre d'Olivier Magny on a relevé des *allusions* ironiques, le *zeugme* et le *chiasme*.

L'antithèse sert également à actualiser la modalité ironique. Dans certains cas grâce à antithèse se fait un jeu de sens.

Outre les moyens stylistiques cités ci-dessus, O. Magny utilise également les procédés plus rares, notamment épiphore, homéotéleute, parataxe, épanode et antéisagoge.